

ovenpaa den nuværende Folkeskoles Arbejde indtil 11 Aars Alderen. Det er dette Forsøg, der har forekommet mange for dristigt til at gøres under de nuværende Forhold. Selve denne Tanke, at Skolen her i Danmark for Fremtiden skal være en Enhedsskole, er saa naturlig og rimelig, at det let forstaaes, at alle Bestræbelser i Fremtiden rettes hen paa at gøre det til Virkelighed. Men man skulde vente, at man havde tøvet med at gøre et saadant Forsøg, indtil det Tidspunkt var kommet, da man kunde knytte den højere Skole til Folkeskolen uden samtidig at drage den højere Skole nedad, at man havde tøvet, indtil Folkeskolen havde gennemgaaet en saadan Udvikling, at den kunde siges i alle Henseender at være tidssvarende. Det er netop Forsøget paa at skabe en Enhedsskole med den nuværende Folkeskoles Udvikling til Grundlag, der har fremkaldt de største Betæneligheder.

Det er jo saa, at den nuværende Folkeskole paa mange Maader trænger til videre Udvikling. Den gode og betydningsfulde Lov, der blev given om Folkeskolen i 1899, var, som det vistnok indrømmes fra alle Sider, væsentligst en Lønningslov, der i mange Maader var heldbringende og lettende de ydre Vilkaar for Folkeskolens Arbejde uden dog at sætte selve Maalet for Arbejdet i denne Skole synderlig højere op. Naar man tænker paa Behandlingen her i Salen i Fjor af det lille Tillæg til Folkeskoleloven, og naar man husker, hvorledes det myldrede ind med Reformforslag fra alle Leder og Kanter, hvorledes der var de 100 Punkter, hvor man allerede nu fandt, at denne Folkeskole trængte til Udvikling og Forbedring, bliver det dobbelt iøjnefaldende, synes det mig, hvor dristig den Tanke dog i Grunden har været samtidig med, at man erkender Trangen til Reformen paa 100 Punkter i den nuværende Folkeskole, alligevel at sætte den højere Skole umiddelbart ovenpaa og skabe Enhedsskolen med det samme.

Skulde altsaa dette dristige Forsøg have blot nogenlunde Udsigt til at lykkes, forekommer det mig, at der fra den højtærede Kultusministers Side i hvert Fald maatte vises den allerstørste Nænsomhed og Hensynsfuldhed overfor det bestaaende, for at det ikke skulde gaa rent galt ved Sammenknytningen. Undersøger man nu den højtærede Ministers Handlinger paa dette Omraade ved Gennemførelsen af denne Lov i Løbet af det sidste Aarstid og spørger, om der da er vist en saadan

Nænsomhed og Hensynsfuldhed, synes jeg rigtignok, naar man betragter disse Handlinger i Sammenhæng, at Svaret aldeles bestemt maa blive: Nej, det er der ikke. Naar der nemlig under den nu bestaaende Ordning har udviklet sig en kommunal og en privat højere Forberedelsesskole, som har dannet det hidtilværende Grundlag for Latin- og Realskolernes Undervisning, og naar det fra alle Sider, som kende til Forholdene, vistnok maa indrømmes, at netop denne Forberedelsesskole omtrent er den bedste Skoletype, vi have i vort Skolevæsen for nærværende Tid, og at det er en Type, som i sin Udvikling paa de bedste Steder er naaet Fuldkommenheden meget nærmere end nogen anden Form af vort Skolevæsen, forekommer det mig ogsaa, at man under de ny Forhold først og fremmest burde have været betænkt paa at lade denne Skole, som har udviklet sig saa lykkeligt, nyde den samme Frihed og Støtte, som den hidtil har nydt, og lade den bl. a. tjene til at virke som Standard eller Maalestok for Arbejdet i Folkeskolen, en Maalestok, som man til enhver Tid kunde se hen til for at blive paa det rene med, hvad der kunde naas gennem en videre Udvikling og Reform af Folkeskolen.

Enheden indenfor den nuværende Folkeskole er jo i mange Maader kun tilsyneladende, kun et Skin. Der er i Virkeligheden en temmelig stor Forskel paa Folkeskolen i dens 3 nuværende Typer, Landsbyskolen, Købstadskolen og den københavnske Kommuneskole. De 3 Afskygninger staa saa bestemt ved Siden af hinanden, at man indenfor den ene Type bestandig kan se hen til en af de andre netop som en Standard eller et Maal, som man ogsaa for sit Vedkommende kan stræbe efter at naa. Naar der nu vitterlig kun er et saadant Skin af Enhed indenfor den nuværende Folkeskole, hvad skulde der saa være i Vejen for, at der ved Siden af disse 3 Afskygninger, som allerede nu bestaa i Kraft af Lovgivningen, fremdeles kunde taales og støttes en fjerde Form, nemlig den højere Forberedelsesskole, enten den eksisterer som kommunal eller privat Skole.

Men lad os nu se paa, hvorledes den højtærede Minister er faret frem mod denne Forberedelsesskole. Jeg henviser her til nogle Oplysninger, som findes i en Artikel i Kolding Folkeblad om Kultusministeren og Enhedsskolen, og som det straks viser sig, er skrevet af en Beundrer, en Ildtilbeder af Ministeren